

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy óra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vásár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az aradi és facségi Mungók.

Nulla dies sire lineae.

Nem telik el nap anélkül, hogy a Bánffy-rendszer alávalóságának egy-egy újabb merényletével ne örvendeztesse meg az országot. A legújabb merényletek egyikének híre Aradról érkezik. Abból a városból, a melyet valamikor, régen Golgothává avatott a vértanu halált szenvedett tizenhárom vére, de melyet már csak a scandalumok városa néven rá ismerni az újabb nemzedék.

Ennek a városnak a képviselője: Hieronymi Károly, a volt belügyminiszter kilépett a szabadelvű pártból. Kilépett, mert elveivel összeegyeztethetetlennek találta a párt többségének azt a magatartását, a melyet ez az alkotmány védelmének ügye alatt, a Tiszamány kezdeményezésével tanusított. Nős hát megindult erre a scandalumok városának hivatalos apparátusa és egy bizalmatlansági czeczót inszenzelt Hieronymi Károly ellen.

Rendkívül jellemző a forma, a melyben az aradi Mungók ezt a bizalmatlanságot kifejezésre juttatták. Azt mondjuk, hogy ők ragaszkodnak a szabadelvű anyapárthoz és constatáljuk, hogy képviselőjük „ellentétbe helyezkedett a pártszempontokkal.” Tehát a pártszempontokkal. Arról, hogy mennyire felel meg Hieronymi magatartása az ő politikai elveinek, mennyire a parlamentarizmus és alkotmány követelményeinek arról nem beszél az aradi Mungók határozata. Előttük egyedül csak az a szempont irányadó, a melyet a Lloyd-klub esetleg összeverődött többsége pártszempontját decretal.

A politikai janicsarizmus legelízálizálására irányuló törekvés a maga pimasz brutalitásával jelentkezik a Bácsok és Kriványok városa szabadelvűpártjának e határozatában. Szinte elhíhetetlen, hogy a servilizmus olyan ijesztő mérveket ölthetett közéletünkben, mint a minőről ez a párthatározat tanuskodik. Az meg épen vérázító, hogy egy ilyen határozat meghozatalára annak a városnak a szabadelvű (!) pártja vállalkozott, a melynek az alkotmányos szabadság kultuszának vallásos ápolását tűzte feladatául az a dicső mult, a melyet most oly szerencsétlenül gyaláz meg egy pár szolgáléküségében a polgár önzületéről oly mélyen megelégedezett ember szánalmas bigottsága.

A moral szempontjából tekintve, a scandalumok városának ez a legújabb botránya veszedelmes rokonságot mutat azzal az áramlattal, a mely az utóbbi években annyi sötét nyomot hagyott az aradi társadalmi élet erkölcsi tisztaságára.

Am ha legnagyobb fokban megbotrányozásra méltó az aradi Mungók szégyenletes servilizmusa, a mely a képviselői függetlenségnek a pártfejelem legsúlyosabb bekütyölésére nyújt segédkeztet, mégis alatta marad a már nemcsak polgári önzületet, de amely emberi méltóságot is nélkülöző ama szolgáléküségnek, a melylyel a facségi Mungók blamálják magukat.

Ezek a Harkányi János báró kilépése miatt dorombolnak. Azt mondják, az ifjú főúrhoz intézett szennyiratukban, hogy miután ő megválasztásakor a szabadelvű párt hívének vallotta magát és most mégis hátat fordít a Lloyd-klubnak, hát bizalmohra ne számítson. Facseton tehát a liberalizmus egyet jelent amamelukismussal. A ki szabadelvűnek vallja magát, az kövesse tuskén-bokron Bánffy Dezsőt, kövesse meg akkor is, ha a nemzet legfőbb kincsei gázol végig tromba lábaival. Ez a facségi Mungók politikai moraljának a quintessenciája.

És még van a ki csodálkozik az ellenzék elkeseredésén, a melylyel az végre valahára leszámolul akar azzal a kormányrendszerrel, a melylyel a közszellem megmérgezésének ilyen meg-

döbbentő tüneteire véli megtalálni igazolását és eldicsekszik azokkal, mint a közvélemény támogatásával.

Valóban ha igaz, hogy minden rosszban van valami jó, úgy az aradi és facségi Mungók szégyenletes állásfoglalásából kiáradó erkölcsi rossznak szenttömegében is meg kell találnunk azt a jót, a mit a politikai erkölcselenségben, a servilizmus tultengésében, a közszellem elfajulásában, a polgári önzéret elhalványításában ily mélyre sülyedett Bánffy-párt bukására való teljes megéretségének ez az szemtől szembe való demonstrálása a megsemmisülés csiráit magában hordó erkölcsi nihilizmus összeomlás felé közelédésének ez a kétségtelen jele a becsületes berek szemében képvisel.

V. A.

A helyzet.

Budapest, decz. 18.

A Bánffy-kormány agóniájának legnevezetesebb mozzanata az elnökválasztás, a mely körül most az összes politikai világ érdeklődése összpontosul. Ez ma egy lépéssel sem ment előre, sőt a kormány gondoskodott arról, hogy a hétfői ülés se vigye előbbre a Perczel-Dániel-Tallián triász dolgát. Mert hétfőn sorra kerül a Josipovich-kérdés, a mely csakis Szilágyi Dezső és Láng Lajos lemondása következtében halasztatott el. Ezenkívül Szilágyi és Láng Lajos lemondása is anyaga lesz okozatos összefüggésben az elnökválasztás kitűzésének s hogy még messzebb odátassék el az elnökkérdés, Bánffy Dezső miniszterelnök megirta az arad tanfelügyelőnek az episztolát, a mely egyrészt hadüzenet a parlamentarizmusnak, másrészt keztyű az ellenzéknek az abban foglalt kirohanások miatt. És hogy híven regisztráljuk a kérdéseket, a melyek a felszólalások bármily formájában munkát adnak a törvényhozásnak, meg kell emlékezni a Tisza Kálmán papírosáról, a mely csakis az elnökválság miatt nem került eddig szóba. Minő mesteri kézzel zavarta s zavarja össze az „országvezér” a parlament ügyeit, arra ékesen szóló bizonyítékot szolgáltatnak az elősorolt kérdések, nem is említve azt, hogy Bánffynak még a taktikából napirendre tűzött Rakovszky mentelmi ügyét is vagy el kell intézni, vagy le kell szedni onnan.

Bánffy köréből kiszivárgott hírek szerint reá nézve újból előállott a bécsi utazás szüksége. A mint ma értesülünk, Bánffynak már nem sikerül többé az alakoskodás, mert nyilvánvaló, hogy minden zavar, minden kellemetlenség kuffeje csak ő.

Holnap a fővárosban is megnyilatkozik a közvélemény a népgyűlésen, a melyhez a rendőrség agent provocateurjei után szorgalmasan keresi a zavaró elemeket. Ezt konstátálva, előre tudnia kell a polgárságnak, hogy ha botrány lesz, azt csakis a rendőrség idéző elő Bánffy utasítására.

Szózat a nemzethez.

Budapest, decz. 18.

A politikai viszonyok alakulásával és azzal a váddal szemben mintha különösen a függetlenségi párt volna oka annak az állaptnak, a mely a jövő év január elsején minden valószínűség szerint be fog következni, a függetlenségi párt szükségét látta annak, hogy e vádakkal szemben fölvilágosítsa a választópolgárokat a függetlenségi párt küzdelmének jogosultságáról. Kossuth Ferencz a függetlenségi párt elnöke a pártkonferencián egy fölhevíté tervezetet bocsátott közre, a melyet vita nélkül elfogadtak. A kiáltványt, a mely Szózat a nemzethez czímet viseli, holnap fogják egész terjedelmében publikálni.

A kiáltvány részletesen foglalkozik a jelenlegi politikai helyzettel. Eseteli az állapott, a melyben ma az ország törvényho-

zása van és azzal a váddal szemben, mintha a függetlenségi párt elnöke elsősorban volna oka annak, hogy január 1-én tl ex-lex állapot lesz az országban, kimutatja, hogy az tisztán a kormány hibája, mely egész működésével okot szolgáltatott a bizalmatlanságra. A kiáltvány továbbá kimutatja azt is, hogy a függetlenségi párt küzdelme nem a hatalmon lévők szemfénye ellen nyilvánul, hanem az ellen a rendszer ellen, a mely évtizedeken át mindig odatörekedett, hogy az ország alkotmányán csorbát ejtsen. A kiáltvány azután foglalkozik Magyarország és Ausztria gazdasági helyzetével, a két kormány közti gazdasági szerződés hasznával és kárával. Adatok kíséretében részletesen bizonyítja, hogy a függetlenségi párt az ország érdekében cselekszik, midőn az Ausztriával való gazdasági közös viszonyt kárhözátja és az önálló vámterület létesítését sürgeti. A kiáltvány végül a függetlenségi párt küzdelmének jogosultságát és szükségességét tárgyalja. A kiáltványt a párt minden tagja aláírta.

A horvátok nyilatkozata.

A magyar országgyűlés horvát képviselőinek pártköre most megküldte Podmaniczky Frigyes bárónak, az országgyűlési szabadelvű párt elnökének, azt a nyilatkozatát, melyet e hó 9-én Zágrábban tartott értekezletükön elfogadtak. Ez a nyilatkozat, melynek tartalmát annak idején már közöltük, azt mondta, hogy a horvát képviselők tekintettel Horvátországnak Magyarországgal való közjogi viszonyára és különösen a közös országgyűlésen való képviselőletnek módjára, a lex Tiszát nem vélik aláírhatni, nehogy azonban ebből a körülményből helytelen következtetéseket lehessen levonni, kijelentik, hogy a szabadelvű pártnak és a szabadelvű pártkörnek tovább is tagjai maradnak. — Hogyan fér ez össze Bánffynak azon kijelentésével, hogy a ki a lex Tiszát alá nem írja, nem maradhat a szabadelvű párt tagja?

Szilágyi Dezső beszámolója.

Mint Pozsonyból táviratozzák, Szilágyi Dezső csütörtökön, december 22-én fog pozsonyi választói előtt beszédet tartani. Pozsony lakosságának többsége helyesli Szilágyi Dezső magatartását, ellenben elítéli a város másik képviselőjének Neisziedler-nek eljárását, ki a lex Tiszát aláírta.

Bánffy báró nyilatkozik.

Megtörtént tehát a nagy esemény, Bánffy Dezső báró nyilatkozott a politikai helyzetről. Azt várta mindenki, hogy miután a miniszterelnök a nagy rokonszeny miatt a Házban nem beszélhet, fiókparlamentjében, a Lloyd-klubban fogja elmondani mondókáját. De ki-sült, hogy Bánffy báró immár ott sem beszélhet, mert fél a vitától, melyet esetleg oly párttagok provokálnának, kik fellábbal már ugys kívül vannak Bánffy báró speciális fiókparlamentjén. Bánffy bárónak tehát leleményes ötlete támadt. Történt ugyanis, hogy Aradon néhány kir. tanácsos, néhány aspiráns és egy csomó hivatalnok összeült s nagybizottsággá alakulva elhatározta, hogy a szabadelvűpárt közgyűlésén indítványozni fogja, hogy a párt szavazzon bizalmatlanságot a disszidens Hieronymi Károlynak, kit belügyminiszter korábban Arad tiszteletpolgárává választott s kiüljön üdvözlő táviratot a nagy Bánffy bárónak. Ez a helyi érdekű politikai motívumokon nyugvó indítvány a közgyűlésen keresztül is ment s csakhamar Bánffy-ék kezében volt Arad bizalmi manifestációjára s Hieronymi Károly pedig elmerenghetett a lelkesedni tudó emberek forgandóságán.

Ez a nagyszerű bizalmi nyilatkozat adta meg az impulzust Bánffy bárónak arra, hogy miután sem a parlamentben, sem a Lloyd-klubban nem nyilatkozhatott minden veszedelem nélkül, az aradi szabadelvűpárt királyi tanácsos elnöke előtt öntse ki szíve érzelmeit. Kiöntötte. Most már az ország nyugodt lehet: meg van mentve a haza, az alkotmány, meg van mentve minden, csak bizak a dolgot Bánffy báróra s az aradi szabadelvűpárt királyi tanácsos elnökére. Tudják ők majd, hogy mit cselekesznek!

Levele így szól:

Nagyságos úr! Arad város szabadelvű pártjának a kormány és a szabadelvű párt

irányában kifejezett bizalmát úgy a magam, mint a párt és a kormány nevében is köszönöm s e köszönetet pártunk előtt is tolmácsolni kérem, annak a kijelentése mellett, hogy a kormány és a szabadelvű párt a leg-határozottabban el van köelve egy heterogén irányú kisebbség terrorizmusának minden erővel ellenállani és ezzel szemben az alkotmányt megvédeni és a parlament munkaképességét helyreállítani. A magyar nemzet nem lesz és nem lehet soha részese e vakmerő merényletnek. Bármennyire igyekezenek is a szabadelvűpárt szétrobbantására és a kormány megbuktatására az időlegesen szövetkezett pártok igazolást keresni a parlamenti küzdelem elfajulásához, a nyilvánvaló tényeket letagadni, azok igazságát elhomályosítani soha sem lesznek képesek.

A kormány a kellő időben beterveztette a kiegyezési javaslatokat. A képviselőház bizottságai azokat tárgyalták. Érdemileg még a legszélsőbb ellenzéki szempontból sem mérülhetett föl azok ellen oly kifogás, mely szerint — az Ausztriával való vámközösséget föltételezve — azokban hazánk közgazdasági érdekei az egész vonalon sikeresen érvényre ne jutottak volna. Ellenkezőleg. Közgazdasági fejlődésünk s a harmincz évi önálló viszonyból folyó tapasztalatok gyakorlati érvényesítése el nem vitatható.

Nem hagyta kétségben a kormány a törvényhozást egy pillanatra arra a kérdésre nézve sem, hogy mily eljárást fog követni az esetben, ha a kiegyezési törvényeket Ausztriában alkotmányosan keresztül vinni nem sikerül s ha az 1898. I. t.-cz. rendelkezései értelmében kell a kormánynak a törvényhozás elé előterjesztést tennie.

Teljes őszintességgel tartam föl a kormány szándékait s többszörösen utaltam arra, hogy ebben az esetben is az önálló intézkedés és önálló gazdasági berendezkedés jogát Ausztriával szemben való közgazdasági merev elkülönzésre fölhasználni nem fogom. Mert a közgazdasági harcztól — ellekintve a megkötött külkereskedelmi szerződések fönnállásától is — a magyar közgazdasági érdekek s a monarchia magasabb érdekei szempontjából elkerülendőnek tartom.

Teljesen jogosulatlan ennél fogva az egyesült pártok részéről untalan hangoztatott ama vád, mintha a kormány nem nyújtott volna tájékoztatást a kiegyezési ügy minden előre látható s előre nem látható állásában a kormánynak a szabadelvű párt helyeslése mellett elfoglalt álláspontjáról.

Az erre való hivatkozás ennél fogva csupán ürügy azzal az immár bebizonyított tényrel szemben, hogy az ellenzék az ország nagy többsége által az ügyek vitelére rendelt szabadelvű pártot s kormányát eme hivatása teljesítésében az által akarja meggátolni, hogy magát a parlamentarizmust bemutítja meg s ez által a magyar alkotmány működését teszi lehetetlenné.

Érzi ezt az egész ország, sőt ha nem vakitaná el a szenvedélyes gyűlölet az ellenzék itélőképességét, önmagának is be kellene látnia, hogy a parlament működésének erőszakos meggátálása, annak a bizonytalanságnak érezhető benyomása, a mit ez keltett, mily helyrehozhatatlan károkat okozott már is hazánknak s a magyar érdekeknek.

A kisebbségi terrorizmusnak ezt a hatását nem ellensúlyozhatná az, hogy az alkotmányos többség a mai helyzetben a tranzakeziók terére lépne. Ez az erőszaknak tett oly engedmény jellegével birna, a mely az alkotmány elleni lázadást a parlamenti küzdelem törvényes eszközévé minősítené s rendszereziténé.

A mint a közgazdasági jogokkal való visszaélés nem lehet jogok forrásává, épúgy a parlamenti erőszak nem nyújthat alkalmas alapot arra, hogy az ezáltal előidézett helyzetre s bonyedalmakra hivatkozhatva, a parlamenti kisebbség engedményeket követelhesen a saját álláspontja számára.

A kisebbségi erőszak meggátolta a kormányt és az azt támogató többséget, hogy az országnak törvényeket alkothasson. Nemcsak teljes tudatában annak, hogy az ő cselekvőségénél fogva a folyó év végével törvényen kívüli állapotnak kell bekövetkeznie, hanem abból a határozott célból, hogy ez a törvényen kívüli állapot előidéztessek s így a kormányt s a parlamenti többséget felelősségre vonhassák azok, a kik ezt az állapotot mesterségesen teremtették meg! Ezzel a frivol és alkotmányjogilag veszedelmes úzelemmel szemben a szabadelvű párt a Tisza Kálmán javaslatával foglalt állást.

Nem azt jelenti e javaslat, amit félreismérhetlen szándékossággal belemagyarázni igyekeznek, hogy a kormány áthárítja a többségre azt a felelősséget, amelyre a suprema lex elvénél fogva a magyar államiság és állami rend fönntartásáért törvényen kívüli állapotban is kötelezve van, nem jelent általános fölhatalmazást, mert ilyent a kormány csak legalis formában fogadhatna el, nem jelent végül a korlátlan fölmentvényt előzetes biztosítását, mivel a Tisza-javaslat hatá-

rozmányai tételesen fölülírnák. De jelenti — azon kívül, hogy egy kisebbségbe jutott kormánynak a mai precedens alkalmazását lehetetlené teszi — dokumentálását a szabadelvű párt bizalmának a kormány iránt s szolidaritását vele abban a küzdelemben, a melyre az alkotmányosság lényege a kisebbség erőszakoskodásával szemben utalva van.

Öszinte örömrre szolgál ép azért az aradi szabadelvű párt bizalmának oly meleg megnyilvánulása.

Bizonyságául tekintem ezt annak, hogy az ország szabadelvű közvéleményét a szabadelvű párt és kormánynak az igazi alkotmányosság iránt folytatott elszánt küzdelmében nem téveszti meg sem az ellenzék részéről folytatott rendszeres féltelenkedés, sem pedig ama szándékos félremagyarázás, a melylyel egyesek a szabadelvű pártnak a küzdelemben való kitartását részesítik, s ezzel önkénytelenül is az igazoltság színétet szolgáltatják ahhoz a személyes házshához, amelyet az egyesült ellenzék kezdetől fogva a küzdelem fegyverétül használt.

Fogadja Nagyságod őszinte tiszteletem nyilvánítását.

Budapesten, 1898. évi december 16-án.

B. Bánffy.

Bánffy anarchistái.

Budapest, decz. 17.

A H—k írja:

Jászberényből minden tisztességes érzesű embert mélyen megbotrányozó eset hírt kapjuk. Az alábbi tudósítás elmondja a részleteket, melyekből kiderül, hogy Jászberény város polgármestere, rendőrkapitánya és anyakönyvezetője, a kiknek tehát példát kellene adni a tisztességből, még egy czimborájukkal szövetkezve, merényletet követtek el a város volt polgármestere ellen s azt életveszélyesen megsebesítették. Tehát a város főtisztviselői anarchiát támasztanak, a mi csak úgy történhetik, ha felülről is szitják Luceheni rendszerét. Mind a négyen, a kik erre a botrányra vetemedtek, a zsoldján élnek s azért támadtak ők, négyen a nagy hősök egy emberre, mert ez becstületes meggyőződését követte.

Ez a mai eset teljes valóságában lerántotta a leplet a jászberényi állapotokról, melyeket a Bunffy-kormány eljárása teremtett meg. A rend és törvény védői és hivatalos őrei: polgármester, rendőrkapitány, anyakönyvezető nem riadnak vissza a merénylettől. Az erkölcsöknek olyan eldurvulása ez, a milyenre csak az anarchista kormány anarchistái képesek.

A jászberényi merényletről tudósítónk ezeket táviratozza:

Ma délután a városi közgyűlés után Török Aladár polgármester, Almásy rendőrkapitány, Hild Viktor díjnok és revolver-zsurnalista, Paraj Imre anyakönyvezető segélyével megtámadták Konecsk István ügyvédet, az egykori polgármestert, kinek fejét beverték s életveszélyesen megsebesítették. A Konecsk segélyére siető képviselőket a rendőrkapitány a segédkeztéstől eltávolította. Konecsk, a ki a jászberényi ellenzék vezére, a mai közgyűlésen felszólalt és pedig minden személyeskedés nélkül ellenezte a Barthó Endre özvegyének adandó rendkívül magas kegydíj megszavazását. A gyűlés vége után Török polgármester (a kivel Lingauer szerkesztő becsületbe vágó dolgai miatt nem verekedhetett meg) midőn látta, hogy Konecsk távozik, oda kiáltott embercinek:

— Utánam!

Erre Török néhány emberével körülkapta Konecsket, miközben Hild és Paraj Imre anyakönyvezető botokkal kezdték verni Konecsket, kinek a homloka fölött súlyos sebet ejtettek.

Almásy rendőrkapitány a Konecsk segélyére siető embereknek ezt kiabálta:

— Ne merjenek idejönni! Takarodjanak vissza!

Az eset a városban óriási izgatottságot és nagy méltatlankodást kelt.

Még egy szó a vadászati jógról.

Kolozsvár, decz. 19.

Lejáró félben lévő Kolozsvár város területén a vadászati jog bérlete, — a vadászati terepet álhelyeztek — a papírosra.

Az „Ellenzék”-ben immár a második cikkek jelent meg rövid időközökben, a melyekben foglaltatnak ténybeli adatok a melyek tévesek, és levonatnak a konzekvenziák, a melyek nem alapulnak a való tényeken.

Alólírott sem tartozik sem egyik, sem a másik vadászatlanságához. Anniban a legti-

Nagy választék: férfi- női- és gyermek posztó czipők, csizmák, Jager alsó ingek és nadrágok, harisnyák, keztyűk, téli sapkák, sárczipők női 1-25, férfi 1-50. Nyakkendő, ujdonságok, 844. 41-50.

SIPOS TESTVÉREK

czipő-, kalap-, fehérmű- és uri divat-áruházában,

Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școala - BCU Cluj Napoca.

Kizárólag Deczember hó 25-ikéig az összes

léti árukat

leszállított árban kiadásitják

fogástalanabb vadvédő vagyok, hogy a vadat még sütte sem szeretem és annyira megyek a vadvédelemben, hogy harajtam állana arra, hirdetének pályázatot, hogy a vadásztársaságok a nemes vad kiirtása ellen szövetkezzenek tisztán humanisztikus szempontból.

Hogy most a vadászati jog bérlete megnyitása alá kerül, a vadászok különböző szempontokból teszik meg beszélés tárgyává a vadászati jog bérletét s az azzal egybefüggő kérdéseket. Csakhogy — a mint én látom — akarva, nem akarva túllőnek a célzón.

Az egyik vadásztársaság — már vad hiányában — neki esik a másik társaságnak, a vadász fegyverét félretéve, a tollal harcol az igazai mellett.

Nem akarok én a küzdő felek harczai kedvén változtatni. Mint tőlük távol állónak csak az a czéлом lehet, hogy néhány tévesnek ismert adatot kellő értékére szállítsak, s megkísértem világosságot hozni be homályos, vagy összehozogzott kérdésekre.

A dolog így áll a valóságban.

A város vadászati jogát legutóbb 1892-ik évben vette ki a jelenlegi bérletársaság hat évi időtartamra, 1893. január 31-től 1899. január 31-ig terjedőleg. Évi bérül 260 forint állapotított meg.

A bérletársaság kiadott 1893-ban 35 jegyet 15 frtjával, ezentul, vagyis 1894-ben 35 jegyet 12 frtjával, nehányat 5 frtjával, nehányat ingyen. A későbbi években 29 és 35 között váltakozott a jegyek száma.

A bérleti jegyekből bevett díjösszegekből fedezte a társaság a bért, az adót, a hajtó- és közvadászat költségeit és a rendőri díjakat, ezeken kívül kibérlette a Szentgyörgy-hegyi vadászati jogot, s ennek bérét is a közös bevételekből fedezte.

Mikor a társaság megalakult, kimondta, hogy a városas fennállása és a bérlet tartama alatt esetleg mutatózó bevételi felesleg jótékony czélra fogja fordítani. Ebből kétségtelen, hogy a társaság nem nyereszkedési czélból alakult, tehát nyeresége nem is volt.

Az állítatik az utolsó cikkelyben, hogy a társaság a vad kimelésére nem gondolt.

Ez a vad — a mint én tudom — nem bir alappal, mert a társaság tagjai mindnyájan inkább szórakozásból üzték a vadászatot, s egyike sem vádholható rablóvadászattal.

Ezenkívül a rendőrség segélyével őriztette a határt a hivataln apusztitók ellen.

Hogy a vadkimelési ténny nagyobb eredményeket nem tudott elérni, az első sorban annak tulajdonítható, hogy a Kolozsvár határán lévő szőlő-hegyek birtokossága az őket illető vadászati jogot külön is kiadta bérbe, a minek az volt az eredménye, hogy a határról rendszerint a szőlő hegyekbe menekülő vadak a hegyi vadászati jogbérletnek estek áldozatul.

Ha tehát ezt a czélt akarja a város elérni, hogy a város külterületén a vadászat a vad megkimelése mellett eszközöltesse a jövőben, akkor arra kellene közhatalnia, hogy a szőlőhegyek birtokossága az amugy is alig jövedelmező vadászati jogot se hamisítsa bérlet utján, s ezzel módot nyújtván arra, hogy a szőlőhegyekbe menekülő vadak megkimeltesse a vadászok jogyóitól.

Hogy a város vadászati joga nyilvános árverésen adassék bérbe, természetesen nem lehet jogosan kifogásolni, ám de itt aztán a város községére hárul az a köteleesség, hogy a vadvédelem terén előljárjon, s a vadászati jog bérleténél ne csak a magasabb béránálra reflektáljon, hanem a pályázó társaságok intenciójára is, vagy is arra, hogy melyik társaság nyújt legtöbb garanciát arra, hogy a vadászati jogot nem fogja minden áron kihasználni, hanem azzal a kimellett jár el, melylyel a nemes vaddal szemben úgy a törvények, mint a humanismus egyként kötelezi.

Egy vadvédő.

Medgyes bortermeleése.

Medgyesi levelezőnk jelenti a következőket:

Medgyesre a „Weingau” nevű borkereskedő társaságnak nagy mennyiségű dextrin és szesz behozatalát adómentesen engedélyezte a segészvári pénzügy igazgatóság.

Az a kérdés merül most fel, hogy mire használták ezt?

E kérdésre felvilágosítást várunk.

Annál több jögnak van ezt kérdezni, mivel a szolgálatból kilépett pince mestere a „Weingau-nak” részletes adatokkal támogatott feljelentést tett e részv. társaság üzeméről.

E feljelentést Nagy Küküllő megye alispánja elintézés végett kiadta a medgyesi rendőrkapitányságnak, melynek ölen azóta ezen ügy pihen. Mikor lesz ezen ügy már elintézve?

Megjegyezzük, hogy Medgyes vidékén egészen fönkre tette a filloxera a szőlőket. Tisztázásra vár az a kérdés: miből és hogy készül az onnan kiszállított nagy mennyiségű bor?

Népgyűlés Kolozsvárt.

A kolozsvári függetlenségi és 48-as párt intézőesége tegnap d. u. 5 órákor népes értekezletet tartott az „Ellenzék” szerkesztőségében. Az értekezlet me-

lyet Benel Ferencz elnök vezetett, a a politikai helyzetről folytatott rövid eszmecsere után egyhangú lelkesedéssel kimondotta, hogy álláspontjának demonstrálása, főleg pedig a Tisza-lex elleni tiltakozás czéljából *Karácsony másodnapján d. e. nagyobb szabású népgyűlést rendez.* A népgyűlésre az országgyűlési ellenzéki pártokat is meghívják és kilátás van rá, hogy *arra több kiváló ellenzéki politikus lejön Kolozsvárra.* Ezenkívül bevonják az actióba az erdélyi részek független gondolkodású polgárait is, úgy, hogy a karácsony másodnapi népgyűlés impozansnak ígérkezik. A párt intézőesége különben a népgyűlés napjaig permanentiában marad s naponként d. u. 5 órákor összejön az „Ellenzék szerkesztőségében”. Az érdeklődők az egyes részletekre nézve ott nyerne felvilágosítást.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 19.

Felhívjuk a t. közönség figyelmét kiadóhivatalunk ama kedvezményére, hogy aki az „Ellenzék”-et utóváltól kezdve már most megrendeli és előfizet: a lapot utóvált napjáig teljesen ingyen kapja.

— **Ugron Gábor**, volt országgyűlési képviselő, tegnap éjjel a 11 órai gyorsvonattal Székely Udvarhelyről Kolozsvárra érkezett s a Központi Szállóban vett lakást. Ugron a mai napot Kolozsvárt tölti.

— **Majláth püspök a szószerkén.** A Kolozsvárt időző gr. Majláth Gusztáv erdélyi rom. kath. püspök tegnap délután 5 órákor a r. kath. plébánia templomban fényes segédlettel litániát és azt követőleg szentbeszédet tartott. A templomot szorongásig megtöltő ájtatoskodó közönség nagy figyelemmel hallgatta az ifjú főpap lelkes és mély vallásos ihlettel áthatott beszédjét, melynek folyamán ékes és meggyőző szavakkal vallásos gyakorlatokra. A beszéd mély és tartós hatást gyakorolt a hallgatóságra.

— **Leiki gyakorlatok a rom. kath. főgymnásiumban.** A Kolozsvárt időző gróf Majláth Gusztáv püspök tegnapról kezdve négy napon át az advent alkalmából lelki gyakorlatokat végeztet a r. kath. főiskola ifjúságával. Ez tegnap vette kezdetét. Nyolcz órákor e kegyesrendi templomban maga a püspök nagy segédlettel esendes misét mondott, mely alatt az ifjúsági dalárda énekelt igen szépen. Mise után az ifjúság az iskola disztermébe vonult, a hol nemsokára megjelent Majláth püspök is. Igen szép beszéddel nyitotta meg a lelki gyakorlatokat, vázolvá ennek fotosságát s buzdítva ékes szavakkal az ifjúságot az ájtatoskodásra és erkölcsös életre. Bemutatta az ifjúságnak a magával hozott jezsuita atyát, egy időben az insztrucci egyetem filozófia tanárát, a ki az ifjúsággal a négy napon át elmélkedéseket folytat, s őket a vallásos dolgok bővebb ismeretébe bevezeti. Délután litánia és elmélkedés volt.

— **A Kolozsvári szépitő egyesület gyűlése.** A kolozsvári szépitő egyesület igazgató választmánya nagy érdeklődéssel mellett tartott szombaton gyűlést Haller Károly dr. elnökelete alatt. A gyűlés örömmel vette tudomásul, hogy a Fellegvár oldalának szépitése czéljából kolozsvári polgárok áldozatkészségéből több ház homlokzattal látottat el. Előnköszet megbizta az akció folytatására és az oldal befásításával. Városhoz ismét átirnak, hogy a közbiztonsági tekintetből veszélyes házakat távolíttassa el. A nyári színházról gyaloghíd, továbbá a feljárásra szertentín ut létesítése érdekében az egyesület teljes akciózt kezd. A feljáró utat „Erzsébet utnak” fogja elkeresztelni. Elhatározza az egyesület, hogy a külközép, külmagyar utca végén levő három-szöget befásítja, kerítéssel véti körül s Erzsébet ligeteknek fogja elkeresztelni. A főterei Karolina Augustia emlékoszlopát áthelyezés esetén a London utca térére ajánlja áthelyezni a választmány, mert az Ovárba való áthelyezés két okból czéltalan. A Karolina korház ugy is eltávolíttatik, az óvartér pedig rendezés alá kerül s így egy részről czéltalan az oda helyezés, másrészt pedig ma még nem tudható, hogy a tér alakja tekintetben mily változáson fog átmenni.

Az egyesület javasolja azt is a városnak, hogy élő fákat csak szélesebb utcákban ültessen s ezeket ne a járda testbe, hanem azok szélére ültesse be.

— **Füthető teherkocsik.** Az erdélyi részekből kiszállított nagyon sok czikk megromlik a vasuti szállítás alatt a fagy miatt. Tojásk, gyümölcsöt zöldséget ásványvizet és sok más közgazdasági czikkot csak fűthető-kocsikban lehet szállítani. Amde az államvasutat e tekintetben még nincsenek berendezve.

Az E. G. E., mint értesülünk most előterjesztést tesz a kormányra. Ez előterjesztésben hangsúlyozni fogja a közönség érdekeit s arra kéri, hogy a fagynak kitért termények szállítására fűthető teher kocsikat rendeljen be. Ez nem volna elegendő, hanem

újítás, mert Németországban, a hol a tojás kereskedés rendkívüli nagy arányokat öltött már edig is a tojáskereskedők már lépéseket tettek, hogy külön tojáskészítési vasuti kocsikat rendezzenek be az érdekelt vasuti társaságok. A kereskedők együttes fellépésének és követelésének volt is sikere, a mennyiben már az idén használatba vették 20 oly vasuti kocsit, melyek nyáron hűthetők voltak. A hűtést jéggel végezték, míg a megfagyás ellen kétoldali kocsikat használtak, hogy a falközök vagy szalmával vagy tözeggel voltak kitöltve. Az ily kocsikban szállított tojásküldemények hosszú utat is jól kibírtak és nagyon kifutottak és csekély többletet. Oroszországban már jövőre sok ily kocsit fognak járni — vajjon nálunk is nem volna-e észszerű idejében behozni?

— **Hangverseny Deesen.** Érdekes hangverseny volt tegnap Deesen, Erdélynek ebben a művészettér lelkesülő kicsiny városában. Br. Bornemissza Károly Szolnok-Doboka megye művészbárá főispánja, ki maga is nagy zeneőr és kitűnő zeneszerző, meghívta hangversenye a kolozsvári Nemzeti Színház bárom legelső énekesét és karmesterét. A meghívót pár héttel előbb történt s miután az igazgatóság tegnap mind a négy embert nélkülözhetette, megadta az engedélyt a hangverseny való részvételre. A hangversenyen *Székely* Irén a színház kitűnő énekes primadonnája, *Mezei* Mihály tenorista és *Fehér* József basszista vett részt. A három énekes zajos hatással énekelt, mindhármát *Stephanides* Károly, a színház kitűnő karmestere kísérte zongorán, ki művészi zongorajátékával szerzett élvezetet a közönségnek, mely a hangversenyen nagy számban jelent meg.

— **Hamis borok a falukon.** Több ízben szoltunk már arról, hogy a falvak koresmáit lelkiismeretlen borpancsolók hamis borokkal árasztották el. Illetékes helyről most arról értesítene, hogy a falvakra a borpancsolók most még nagyobb mennyiségben szállítják a hamis borokat, mind eddig. A raktáron tartott hamis borkészletet, mely több hónapi megrendelés fedezésére volt szükséges, szétküldték a pancsolók, hol megrendelésre, hol a nélkül, a félreesőbb falvakon élő vevőiknek, potom árért, hitelre. A falusi koresmárosok átvették e pancsolt italokat s nagy része magán házaknál rejtette el s hogy az esetleges vizsgálat kellemetlen ssggel ne járjon, szemszurástól egy-egy kis üveg valódi bort tartanak pinceszükben. Felhívjuk a pénzügyigazgatóságok és politikai hagyományok figyelmét e körülményre. Az italok névjé számbavétele alkalmával vizsgálatot kell eszközölni minden vonalon.

— **Kétvizi-közi katolikus templom.** Dobál Antal tiszteletbeli városi főügyész vezetése alatt tegnap egy 7 tagú küldöttség járt Majláth Gusztáv erdélyi püspöknél. A küldöttség a püspök támogatását kérte arra, hogy Kolozsvár város kétvizi-közi részén egy r. k. templom építtessék. A püspök szívesen fogadta a küldöttséget, örömeinek adott kifejezést, hogy a hívek saját benső sugallatukat követné ohajtnak oda istenházat emelni. Megígérte, hogy megvizsgálja a hely viszonyokat s ha erre a körülmények kedvezők, a templom létesülését még az esetben is előmozdítja, ha a Kővári telepen tervezett templom felépítése is fogadható vétetik. A templom építésre Dobál Antal 100 frtot, Székely Mihály 50 frtot ajánlott fel.

— **A visszahatás.** A közvéleménynek a törvényhatóságokban rendezett bizalmi komédiákkal szemben megnyilatkozó visszahatása igen szépen jelentkezett Torda-Aranyos megyében, a megye bizottsági tagok választását. A választásoknál több kerületben győzött az ellenzék és sikerült elbuktatnia a megyei kormánypárt több vezéralakját, köztük Domokos Antal törvénykezési elnököt, Csegezi Mihály táolabíró és Derzi Károly ny. lelkeszt, akik közül a két utóbbit legujabban a vezérzőnoka a volt kormánypártnak, a csongrádi átirat kérdésében. Most a választók ítélték a nagy ovatiók felett, a melyekkelők az obstructiót elitelték. Éljenek Tordamegye független polgárai!

— **Élelmes szabó.** Bervend János szabó az üzletnek egy új módját találta ki. Ugyanis házról-házra jár, ruhákat kér tisztításra és javításra, azokat azután kitisztítja, kitatarozza és értékesíti. A rendőrség most megpróbálja leszoktatni ez üzletről az élelmes szabót, a ki már eddig több házat megkárosított. A közönség is helyesen teszi, ha óvatos lesz e csalóval szemben.

— **Fenyves bora valódi.** Az „Ellenzék” szombati számában „Borvizsgálat” czim alatt megjelent közleménya részében, a hol a Fenyves Mór borkereskedő borainak vizsgálatáról van szó, megvolt írva, hogy a bizottság ezt hamisítatlannak nyilvánította. A szedő azonban e szót hamisítottnak szedte. Köteleességünk e borkereskedő rehabilitálása érdekében, az igazságnak megfelelően, e hibát helyrehozni.

— **Orsz. barom vásár Székely-Udvarhelyen.** Székelyudvarhelyi levelezőnk jelenti, hogy ott a forgalom annyira csökkent, hogy alig adtak ki pár száz marha levelet. Megelőző években a gazdaságok jelentékeny jövedelmét a szarvasmarha vásároknak köszönhették. Ez nem volna elegendő, hanem

A kisbirtokosoknak immár nincs eladni valójuk. Mindent eladtak, vagy adóban elvettek.

— **Sorsolás.** A kolozsvári tornavivó egyeslet e hó 18-án tartott közgyűlésén Szvacina Géza polgármester és Gajzágó Manó tisztii főügyész mint törvényhatósági képviselők részvételével mellett a következő részjegyek húzattak ki. 284. (:Aszlán László) 42. (Tornavivoda), 90. Ref. fótanoda, 129. Tauffer József, 365. Zeyk József, 34. Bíró János, 370. Varga Dániel, 12. Tornavivoda, 278. dr. Hintz György, 215. ifj. Csiky József, 354. Tornavivoda, 136. Monostori uradalom, 50. özv. Merza Izsákné, 202. D. Deák József, 216. Viktoria, 174. Müller Dániel. A közgyűlés kimondta, hogy a részjegyek azzonnal bevaltatnak, mihielyt a városi közgyűlés által e czélra megszavazott összeg folyóvá tétetik.

— **Öreg honvédek karácsonfájára** adakoztak Karácsony Sándor Kékesen 5 frt, Végh Bertalan ezredes 2 frt. Mestizt M. és fia 50 kr. Fein 20 kr. Régeni 20 kr. Eisentein 30 kr. Deák Gyula 30 kr. Sanyl 19 kr. Novák Albert 50 kr. Braunn Mihály 50 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 10 kr. N. N. 50 kr. Mayer Károly 20 kr. Varga Dániel 50 kr. Csath Illés 60 kr. Haraszthy Jenő 50 kr. Katona Gergely 50 kr. Alexi Ferencz 20 kr. Szegedi Zoltán 1 frt. Neff Adamne 50 kr. N. N. 10 kr. N. N. 50 kr. Körösy Albert 20 kr. Összesen 8 frt. 10 kr.

— **Brassai siremlék.** A nagyhírű tudós Dr. Brassai Sámuel sirjának emlékekkel megjelölésére alakult bizottság Kolozsvárt decz. 17-én gyűlést tartott Dr. Farkas Lajos egyet. tanár elnökelete alatt. Jelen voltak: Albach Géza, Boros György, Fazakas József, Dr. Farkas Gyula. Dr. Eisler Mátás, Dr. Márki Sándor, Merza Lajos, Pákey Lajos, Dr. Szentkirályi Ákos, Vass Domokos. A bizottság eddigi működéséről Boros György b. titkár tett jelentést. A gyűjtő bizottság az ország különböző részeiből alakult meg összesen 88 taggal. A gyűjtőíveket a mult nyár folyamán küldötték szét egyelőre csak a pirlapoknak és a bizottsági tagoknak. A bizottság Erzsébet királyné Ő Felsége halála következtében beszűkített minden akciózt és azt most szándékozik tovább folytatni. Merza Lajos pénztárnok jelentése szerint egy pár gyűjtő ívr már visszaérkezett 135 frt gyűjtéssel. Ezt a bizottság teljesen indokoltak látja az Erzsébet királyné emlékére rendezett gyűjtésekkel. Közömben is az izek visszaküldése későbbre volt jelezve. Az intéző bizottság javaslatára meghosszabbított a gyűjtő-ívek beküldési ideje 1899. évi ápril 1-ig. A bizottság teljes jó reménységgel néz a siker elébe, olyan biztató nyilatkozatokat kapott számos elékelő férfitől és nőtől a kik közöt megemlítjük Dr. Gyulai Pál, Dr. Concha Győző, Hermann Ottó, Hegedűs Sándor, Bartha Miklós, Gróf Eszterházy Kálmán, Sretvizel Lajos, dr. Bedő Albert, Hubay Jenő nevét Budapestről; Cserei Jánosné Imecsfalváról, Sándor Mózes. Réthy Lajos tanfelügyelő, gr. Kunn Géza, Bod Déter, Dr. Betegh Miklós, Dr. Masznyik Endre, Dr. Szilávik Mátás és még számosan készséggel ajálhokták a szép czél megvalósítására. Pákey Lajos főmérnök bemutatatta az intéző bizottság által már a mult évben elfogadott remek tervet, mely áll egy ókori görög templomból, melynek közepén Dr. Brassai kitűnően sikerült mellszobra foglal helyet. A bizottság minden tagja örömmel gratulált a remek tervhez, melyre Pákeyt a Brassai iránti személyes vonzalmon is inspirálta Ferencz József unitárius püspök azzal az örömdetes hírrel lepte meg a bizottságot, hogy az unitárius egyház közpénztára 500 frtot szavazott meg a siremlékre. Végül még Wass Domokos jegyző tett jelentést az ügyforgalomról. A Brassai siremlékre begyűlt adakozásokról lapunk is koronként meg fog emlékezni. A bizottság közlebről a felsőbb tanintézeteket fogja megtalálni a siremlék érdekében. Egy nagyszabású öncert fog rendeztetni.

— **Bocsássátok hozzám a kisdédek.** A szucsághi állami óvoda tanvezetése vette figyelembe Jézus tanítását, midőn f. hó 17-én (szombaton) Karácsonfa és egyuttal évzáró iskolai ünnepélyt rendezett. Az ünnepély díszes közönség jelenlétében Székely Sándor ref. lelkesz megnyitó imájával d. u. 4 órákor vette kezdetét. Ezután Késmárky Anna óvónő kiosztotta a kicsinyeknek a közös gyűjtés utján vásárolt karácsoni ajándékokat, továbbá hivatalos jelentésében beszámolást tartott az elmúlt iskolai évről s a gyűjtés eredményéről. Végül elnök köszönetet mondva a szülőknek és tanügybarátoknak a nemes ügy iránti dicséretes érdeklődésért, az iskolai ünnepélyt d. u. 6 órákor bezárta. Sok könnyűt törtül le ez ünnepély a kicsinyek arczaíró, vidám mosolyt csalva a háláért rebegő gyermekajákra. Kívánjuk, hogy ily karácsonyi-ünnepélyt minél több is rendezhessen.

— **A segészvári állami elemi iskola tanítótestülete** az általa f. hó 3-án rendezett estély jövedelméből vásárolt ruhaneműket és taneszközöket e hó 16-án délelőtt osztotta ki a szegény iskolás gyermekek között. Benedek Mihály igazgató szép beszédet intézett a növendékekhez, buzdítván őket a jómagaviselethez és szorgalmas tanulásra. Az iskolai gondnokság képviselőtében ez alkalommal ott voltak: gr. Toldalagi Samu és Gyöngyössy István.

— **Exzellenziás urak gázsija.** A válság mostani nehéz napjaiban nem egészen érdektelen egy pillantást vetni, hogy mennyi is voltaképp a miniszter urak fizetése. Bánffy Dezső báró miniszterelnök, ha a belügyminiszterséget is átvesszi, a következő fizetéseket húzná:

Miniszterelnöki fizetés — — — — 20,000 frt. Hivatal- és személyzeti illetmények 12,000 frt. Képviselői napi díjak — — — — 2,400 frt. Belügyminiszteri fizetés — — — — 12,000 frt.

Összesen: 46,000 forint.

és természetbeni lakást kapna, mint miniszterelnök. Csinos kis összeg, a mi arra is enged következtetni, hogy miért is ragaszkodik oly szívósan a miniszterelnöki bársony-székhez. Hogy Bánffy a Mamont meg nem veti, mutatja már az a körülmény is, hogy ő volt az első, a ki a fizetésén kívül a képviselői napidíjakra is igény, tartott. Ez akkor történt, mikor ő mint a képviselőház elnöke fungált és 12,000 forint fizetést húzott. Elődeje Péchy a képviselői napi díjakra nem reflektált; miután azonban Bánffy eljárásával preczendienst alkotott, Péchy is kérte a ki nem adott napidíjait, a miből aztán érdekes pör keletkezett, miután Péchy a Házat 12000 forint erejéig bepörölte. A Ház erre elhatározta, hogy az utolsó ciklus járandóságára 6000 forintra igénye lehet: a korábbi időszakból származó követelése elévült. Ha Perczel Dezső belügyminiszterelnök házelőnk lenne, ugy ez az ő anyagi helyzetében is nagy változás idézne elő. Ugyanis ebben az esetben Perczel megyei nyugdíján kívül még a következő fizetéseket húzná:

Nyugdíjazott belügyminiszter — 4,000 frt. Házelnök — — — — 12,000 frt. Lakbérilletmény — — — — 2,000 frt. Képviselői napidíjak — — — — 2,400 frt.

Összesen: 20,400 frt.

jövedelme volna, a miről, mint Baranyavármegye hivatalnokja soha sem álmódott. Szilágyi visszalépése folytán elvesztette 14000 forint jövedelmét, a miből látható, hogy a meggyőződés olyan luxus, a mi sok pénzbe kerül.

— **A Tribuna pénzbírságai.** A nagy szebeni újság, a Tribuna legutóbbi számbában érdekes kimutatást közöl azokról az összegekről, a melyeket az 1893—1897. években közreadott igaztó cikkeliért a sajtóbírók ítéletei folytán büntetésképen fizetnie kellett. E szerint 5 év alatt összesen 26 ízben lett megbírságolva és a fizetett pénzbírtételek s az eljárási költségek összege 17004 frt. 53 krt. tesz ki. Vajjon nem lett volna e jobb a szegény román népen segíteni ezzel az összeggel?

— **Zsaroló házaspár.** New-Yorkból írják lapunknak, hogy ott nagy érdeklődést tárgyát képezi az a per, melyet a legelőkelőbb hotel-tulajdonos indított egy Moore nevű házaspár ellen. A szállodatulajdonos zsarolás miatt emelt vádat ellenük. A tényállás a következő: Egy este a hotel-tulajdonos kártyázott Moorenival. A kártyajátékból rövid idő alatt szerelmi játék lett. S ime, ebben a pillanatban megjelenik Moore ur, kezében revolverrel s lelévővel fenyegeti a hotel-tulajdonost, ha 5000 dollarra szóló sekket nem állít ki számára. — A legérdekesebb a perben Moorené csodás szépsége. A ravasz asszony ugyanis oly remek szépség, hogy azt tartván, hogy mesés szép szemét megvesztegethetnék az esküdteket, ezért háttal fordulva kell maradnia.

— **Az első papiros ház.** E fővárosi házaknak nevezett gyege alkotmányokat szokták az építési spekulációkat megelőgetni. Pedig lakók papiros épületeknek nevezni. Pedig ime a papiros ház nem is olyan csufolni való jószág. New-Yorkban készítettek most kerek 80,000 rubel költséggel egy egész házat papiroshól. A házat azután elszállították Olaszországba s Rinovka városában felállították egy orosz főúr számára. Nem kevesebb mint 16 szobából áll az új fajta épület, a butorok is papiroshól valók. Az építő mernők azt állítják, hogy a ház tovább eltart, mint a kőházak, a mit — fájdalom — nem mondhatunk el a kolozsvári papiros-házakról.

— **Mennyi munkát végez egy kerékpáros?** Egy német orvos, Schwald Alajos, beható vizsgálat tárgyává tette a kerékpárosnál elhasznált erőt. Minden tényezőt tekintetbe vett: a surlódást, a levegő ellenállását is s végül azon eredményre jutott, hogy például egy huszonégyórás millió kormenetenél az erőelhasználás másfél millió kilogrammot tesz ki, vagyis éppen annyit, mintha valaki egy nap alatt 19,132 darab egy-egy mázsás vasdarabot egy méter magasságra emelne.

— **Elveszett.** A belmagyar utcából ma reggel a vasúthoz kimenet, egy kizártáka értéktelen tárgyakkal és iratokkal a kocsiból kihullott. A becsületes találó kérikt az a rendőrségre vinni, mert illő jutalomban részesül.

színház.

Fáy Szeréna, színházunk kiváló tragikai művésznője ma reggel Kecskemétre utazott, a hol holnapról kezdve vendégszerepelné fog „*Odette*”, „*Magdolna*” és „*Aranylakodalom*” czimú darabokban.

Ugyancsak Kecskemétre utazott ma *Kövi* Kornélia, színházunk tagja. A kisasszony szerződötési czélból lép fel és pedig „*Odette*”, Berenger szerepében és „*Magdolna*” Magduska szerepében.

IRODALOM.

— **Erdélyi Irodalmi Társaság.** Az Erdélyi Irodalmi Társaság tegnap délelőtt 11 órákor felolvasó ülést tartott a Városház közgyűlési termében. A felolvasó ülésen nagy közönség jelent meg, mely nagy érdeklődéssel hallgatta a műsor minden pontját, melynek során első volt *Versényi* György dr. felolvasása: Dehreczeni Márton emléke-

zete". Versényi György értékes felolvasában sok olyan adatot dolgozott fel, melyek eddig ismeretlenek voltak. A felolvasás során foglalkozott azzal a hatással, a melyet Debreczeni Márton nagy eposa, „A kiövi esata" tett az irodalomra; részletesen foglalkozott gr. *Mikó* Imrével is, ki az eposzt a maga költségén kiadta.

A felolvasást, mely a költő életére vonatkozólag sok érdekes dolgot tartalmazott, nagy érdeklődéssel hallgatta a közönség. — Ezután *Hegyesi* Vilmos olvasott fel „Csibaváriak" elbeszélését, melyben igen mulattatóan írja le egy kis városnak nagyzási mániában szenvedő embereit. Az elbeszélést, mely kitünő humorral van megírva, mindvégig nagy derűttség közben olvasta fel a szerző. A harmadik pont Csengeri János dr. felolvasása volt, ki *Felzeghy* Dezső három hangulatos költeményét olvasta fel. Mindhárom költeményt nagy tetszéssel hallgatta a közönség, különösen a „Heine sirján" címűt, melyben a nagy költő emléket az elhunyt királynővel hozza kapcsolatba. Az érdekes felolvasó ülése jóval 12 óra után ért véget.

„**Faügyi Szemle**“ czimmel új erdőgazdasági, fatermelési és fakeserkedelmi szaklap indult meg a fővárosban. Kiváló szaktekintélyek és testületek támogatják az új közlönyt, melynek első czikke József főherczeg tollából való. A népszerű főherczeg meleg szavakkal száll síkra a magyar erdőgazdaság és faültetés érdekében s szívből üdvözlí az új lapot, mely az elemi csapások által oly sokszor sújtott szegény magyar gazdáknak akar segíteni szép szóját, jó tanáccsal. Bedő Albert, a volt földmivélsügyi államtitkár, Dániel Gábor orsz. képviselő, Lippert min. tanácsos, Horváth Sándor főerdőtanácsos, Feilitzsch Arthur erdőigazgató s több hazai és külföldi szaktekintély gazdagítja az első szám tartalmát, a melyet Weiner Arthur a főszerkesztő kitünően állított egybe. Az erdőgazdáknak és fakeserkedőknek megbízható, hű tájékoztatást nyújt szakmájuk minden ágáról ez az új lap, mely magyar és német nyelvéen havonként negyszer jelenik meg. Előfizetési ára egész évre 8 forint.

A naptárak fejedelme. Valóban ezt a czímet érdemli az „Athenaeum" nagy képes naptára, mely ime negyvenedszer jelenik meg, hogy oktasson, felvilágosítsen és gyönyörködtessen. Mint öreg szől hozzánk, ki negyven év tapasztalatait gyűjtötte össze és ki minden esztendő okulásra használt fel. Nem feledkezik meg semmiről és nem kerüli ki figyelmét semmi, a mi olvasójára nézve gyakorlatilag hasznos lehet. Tiszti jezmintára a legujabb hivatalos adatok lelkiismeretes felhasználásának és tömegtelen utánjárásnak eredménye. Pontos, megbízható és részletes, annyira, hogy az összes szabadkirályi, rendezett tanácsu városok és jelentékenyebb községek közigazgatási személyzetének is teljes kimerítő képét nyújtja. A vaskos kötetnek ára bekötve 1 forint.

Komédiák. Jakab Ödön új könyve a Komédiák tizenkét ivo gazdagdon illusztrált kötetben jelent meg, Jakab Ödön ebben a könyvében új oldalról, mutatja be magát. Mig eddig jobbra szomorú tárgyu történeteket dolgozott fel poétikus, kisebb elbeszéléseiben: addig e kötetben az életnek csupa derültebb oldalával foglalkozik. A felszeg nevelés gyermek-alakjai, a párthi-hajhászó üres lelkű leány, a felszarvazott férj, a gyöngök kalandot kereső öreg ur, házaselek sok apró bajai, kellemetlen ismétősök és látogatók bosszantásai, az élet visszási, furcsa helyzetei: mind, mind érintve vannak e jókedvű könyvben. Megjelent a Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) es. ésk. udv. könyvkeresek. könyvkiadóhivatalában. Ára: füzve 2 frt. kötve: 2 frt 80 kr.

Egyleti élet.

E. Kovács Gyula Csiky Gergelyről. A Mária Dorottya egylet kolozsvári köre által rendezett felolvasási cziklus rendén szombaton este a felső kereskedelmi iskola termében *E. Kovács* Gyula a Nemzeti Színházunk kiváló művésze tartott felolvasást. Ez alkalomra a terem szorongásig megtelt tulnyomóan előkelő női közönséggel, mely a legnagyobb odaadással hallgatta a költő-művész rendkívül érdekes és művészileg előadott dolgozatát. *E. Kovács* Gyula elbeszélte *Csiky* Gergelyről, a nagy dráma íróval való első találkozását, mely igen érdek keltő dolog. Majd a Proletárok és Jósátról beszélt igen vonzó és érdekes részleteket s elszavalta Csikynek egy hangulatos költeményét, melyet volt alkalma a költő maga előtt is elszavalni. Szóval a nagy dráma-íróval a hozzá méltó tragikái művész foglalkozott lelkesen, érdekesen, tanulságosan. Meg is tapsolták érte, akárcsak a színpadon aratott volna viharos tetszést valamely bravuroz jelenétével.

Az Erdélyi Múzeum orvos természetudományi szakosztálya f. hó 20-án fél 6 órakor a természettani intézet helyiségében szakülést tart.

1. Farkas Gyula dr. bemutatja Vörös Cziril fénytani értékesítését.

2. Abt Antal dr. A Haémátit mágnesezéséről.

A kolozsvári iparos segédmunkások részére rendezett ingyenes előadások so-

rozatában tegnap délután a városház közgyűlési termében dr. *Török* Imre tartott felolvasást „Káros befolyások az ipari munkások egészségére" czím alatt Részletesen és tanulságosan fejtegette a tárgyát s megjelnezték érte.

A kolozsvári ügyvédi kamara 1899. évi január hó 28-iknapján d. e. 9 órakor Kolozsvárt a kamara hivatalos helyiségében (Posta-kert-utca 5. szám) rendes közgyűlést tart, melyre a kamara tagjai tisztelettel meghívotnak. A közgyűlés tárgyai: 1. A kamara 1898. évi működéséről választmányi jelentés. 2. A választmány megválasztása. 3. A tisztségviselők és kezelő személyzet 1899. évi fizetésének megállapítása. 4. Az 1899. évi költségelőirányzat megállapítása s mikénti fedezésének meghatározása. Az 1898. évi számadások felülvizsgálása. Az ügyvédi kamara. Kolozsvárt, 1898. decz. 7-én. Haller Rezső, elnök. Kővári Mihály, titkár.

A „Karácsonyi Bazár" alkalmával a teremben egy ezüst karpercz találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti a Mft. Szász Domokosné lakásán (Bel-király utca. Püspöki lak.)

A Karácsonyi Bazárt a rendező bizottság értesíti az érdekelteket, hogy ételes tájaitkat és üvegeiket Dávid Antalné ő n. lakásán megtalálhatják. (Főter.)

Mulatság.

— **Izraelita-Nőegylet estély.** A kolozsvári izraelita-Nőegylet szombaton este estélyt rendezett a New-York szálló emeleti termében. Az estélyen hangverseny is volt, melyen a színház két tagja is részt vett. Az egyik szereplő *Fáy* Szeréna, ki a Kiss József „*Simon Judit*" című balladáját szavalta gyönyörűen; nagy, őszinte hatást keltve. A másik *Nyárai* Antal, ki monologokat adott elő a töle megszokott kitünő humorral. Az estélyen nagy közönség vett részt, mely nagy tetszéssel fogadta a műsor mindenik pontját s egész a késő éjjeli órákig jól mulatott.

A kolozsvári vas- és fémmunkások szak- és munka közvetítő-egylete folyó hó 26-án karácsony másodnapján a „Városi virágó" összes terméiben az egyleti lobbogó alapjára konfettivel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

Gyászrovat.

Rorestowni báró Purgell Béla m. kir. posta és távirada főfelügyelő, hivatalfőnök, Brassóvármegye törvényhatósági bizottsági tagja meghalt.

Jótekonyság.

1848—49-es honvédek részére ujabb adakoztak: Ákoncz Sándor 50 kr. Dániel Antal 50 kr. Gross Frigyes 50 kr. Tesentzky 40 kr. Schuster 1 frt. Szántó 50 kr. Bíró József 50 kr. Keresztessy Pál 50 kr. Bittó Rezső 50 kr. B. Bánffy Albertu 3 frt. Korbuly Bogdán 5 frt. Kiss Jánosné 2 frt. gróf Vass Albert 3 frt. Zobázt Ferencz 50 kr. Fogel Antal 1 frt. Voith 20 kr. Piger 15 kr. Tauffer János 50 kr. Neuman M. 1 frt. Husznik János 50 kr. Budai László 1 kabát 1 mellény. Biasini Sándor 1 frt. Nyegrutz Lukács 50 kr. Püspöki Miklós 50 kr. Segesvári és t. 50 kr. Remenyik Viktor 1 frt. Kikaker 50 kr. Gergely Ferencz 50 kr. Hunvald 50 kr. Meskő L. 20 kr. Péterffy 20 kr. Bíró Béla 50 kr. Imberi Jozefa 1 frt gr. Teleki Emma 1 frt. Gergely Samu 50 kr. Gruner 50 kr. Winczer Hermin 50 kr. N. N. 5 kr. Keresztényi Pál 10 kr. Mesztitz és fia 50 kr. Fein 20 kr.

A kolozsvári ev. ref. theol. fakultás, december 7-iki hangversenye alkalmával, az ének- és zeneegylet javára, a következő felülfizetések történtek: Pokoly József 5 frt., dr. Vályi Hábor 4 frt. 50 kr., Meltz Hugóné 4 frt., Kenessey Béla 2 frt., gr. Wass Albert 2 frt., dr. Böhm Károly 2 frt., dr. Csengeri János 1 frt. 50 kr., Bogsch Lajos 1 frt. 50 kr., N. N. 1 frt. 50 kr., dr. Schneller István 1 frt., br. Bánffy Jánosné 1 frt., Buci József 1 frt., Bálint S. 1 frt., Molnár Albert 1 frt., Horváth Pál 1 frt., dr. Széchy Károly 1 frt., Molnár Lőrincz 1 frt., dr. Márki Sándor 1 frt., Gombos Ferencz 1 frt., Parádi Kálmánné 50 kr., Szécsiné 50 kr., N. N. 50 kr., er. Schilling Lajos 50 kr., Nagy Károly 50 kr., dr. Bartók Hyörgy 50 kr., N. N. 10 kr. —

Fogadják a kegyes adakozók e helyen is hálás köszönetünket. Kolozsvárt, 1898. decz. 16. Garzó Béla ének- és zene-egyleti elnök.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék" táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Beszámoló.

Szatmár, decz. 19.

Chorin Ferencz országgyűlési képviselő tegnap ideérkezett, hogy beszámoló beszédét megtartsa. A virágó ter-

mét zsufolásig megtöltötték a választópolgárok, kik Chorint a mikor megjelent, lelkesült éljenzéssel fogadták. Több mint egy órai beszédben esetelte Chorin a parlamenti helyzetet és élénk helyesléstől kísérve élénk logikával fejtette ki az indokokat, melylyel arra bírták, hogy a Tisza-javaslatról az aláírást megtagadja, és a szabadelvű pártból kilépjen. A beszéd általános mély benyomást keltett, utána egyhangulag bizalmat szavaztak Chorinnak. A beszámolót banket követte. A városban pártkülömbőség nélkül lelkesült a hangulat.

Népgyűlés a fővárosban.

Budapest, decz. 19.

A budapesti 48-as polgári kör, a demokrata kör és a szocialdemokraták tegnap délután nagy népgyűlést tartottak a Nemzeti Lovardában. A gyűlés igen impozánsan és méltóságteljesen folyt le; a gyűlés után is alig akadt dolga a kirendelt nagyszámu rendőrségnek. Már három óra előtt nagyszámban vonultak fel a polgárok s a munkások és alig mult el három óra, az óriási terem zsufolásig megtelt. Az ülést csak fél négy órakor nyitották meg, s a türelmetlenül várakozó tömeg, melynek száma körülbelől a 6—8000-et meghaladta — a következő kiáltásokban tört ki:

— Éljen az általános választói jog!
— Abczug a Tisza lex!
— Éljen az ellenzék!
— Éljen az obstructió!

A gyűlést fél 4 órakor nyitotta meg Szederkényi Nándor, ki rövid szavakban kifejtette a mai összejövetel czélját s kérte a népgyűlést, hogy alkítsa meg tisztikarát.

Elnökök lettek: Holló Lajos orsz. képviselő, G. a b o s i Béla; jegyzők pedig Garami János, Dózsa Béla lettek. Holló Lajos elnök a gyűlést megnyitja. Erős szavakkal bírálta a kormány eljárását, s a parlamenti többséget nem a nemzet, hanem Bánffy többségének mondja. Majd átadja a szót dr. Vázsonyi Vilmosnak. Dr. Vázsonyi Vilmos elítéli, hogy az uralkodó párt a demokráciával táplálkodik, holott az éppen e párt által támogatott kormány mesterségesen gyártja a nemeseket, a lovagokat s a bárókat. Majd az uralkodó párt bálványimádását helyteleníti, s azt mondja, hogy még a vademberek sem imádnak olyan bálványt, a melyet szemükláltára alkottak.

Határozati javaslatot nyújt be, a melyben a gyűlés aggodalommal látja a kormány jelenlegi működését, s az alkotmány elrablását; nem elég, hogy elvették a gyűlekezési jogot, a szólás-zabadságot és a sajtószabadságot; még törvénytelenül akarnak adót szedni s üjencsozni. Ez ellen tiltakozik a székes-tőváros polgársága s felhívja a parlamenti képviselőket s az egész ország polgárságát, hogy ez ellen a legvégsőig küzdjön. A határozati javaslatot nagy lelkesedéssel fogadták el.

Kaas Ivor báró Bánffyval foglalkozik s beszédében oda konkludált, hogy Bánffyval nem is kellene foglalkoznia, a Bánffy név már maga beszél az erőszakról. Bokányi Dezső, nagy tetszéssel beszélt. Ha már elveszik a közsabadságnak utolsó martalékát, proklamálják az alkotmány nélkülséget s ne ámitsák a népet. Fényfy Kálmán, a függetlenségi polgári kör nevébeu beszélt.

Kassits Péter: Keressünk hazát az igazi többségnek, mert csak ott van haza a hol jog is van. Beszédje közben egy Rákóczy korabeli pénzt mutat fel, s hivatkozik az azon bevéselt „Pro libertate" -ra. Végül Holló elnök megköszöni a jelenlévők férfias magatartásukat s megjelenésüket. S ezzel a népgyűlés a legnagyobb rendben oszlott szét.

Népgyűlés Szentesen.

Budapest, decz. 19.

A lex-Tisza ellen Szentesen tegnap népgyűlés volt, a melyre Bartha Miklóst is meghívták.

Bartha Miklós azonban nem jelenhetett meg s ezt a következő sürgönyvel tudatta a szentesi függetlenségi párt elnökével:

„Ostoba influenza miatt lázas állapotban vagyok. Dr. Imrédi határozottan megtiltotta utazásomat, annyiaval inkább a beszédet szabad ég alatt. Közöld elvtársakkal nagy sajnálatomat, mert igazán óhajtottam hazafiságukból erőt meríteni, további küzdelmeinkhez.

Bartha Miklós."

Gróf Zichy Jenő itthon.

Budapest, decz. 19.

Zichy Jenő gróf nyolcz hónapi távollét után tegnap a fiemei gyorsvonattal megérkezett. A vasutnál Zsilinszky államtitkár, Apponyi, stb. fogadták.

Országgyűlés.

Budapest, decz. 19.

A képviselőház mai ülése iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult.

Az ülést Madarász József korelnök 11 órakor nyitotta meg. A vita előtt Madarász határozatilag kimendta, hogy az elnök válnstás, a vita befejezését követő hétköznapon lesz.

Ezután Kossuth Fereucz jelentkezett szólásra és nagyhatásu beszédben mutatott rá az utóbbi napokban felmerült eseményekre.

Rámutatott közállapotaink betegségére, melynek szomorú következménye Szilágyi Dezső lemondása, ki nem akarta Bánffy követni az alkotmány ellen intézendő merénylet végrehajtásában.

Kimutatja, hogy Bánffy a helyett, hogy törekedett volna a parlamentben az egyensulyt helyreállítani, magaviseletével folyton provokálta az ellenzéket.

Nagy szereneseatlanségnek tartja Perczel Dezső jelöltetését, a ki erőszakosságról ismeretes.

Perczel jelöltetése megerősíti az ellenzéket abban a gyanujában, hogy olyan erőszakos eszközökhöz akarnak nyulni, a melyek végleg meg fognak hiusítani minden parlamenti tárgyalást.

Azt mondják ugymond, hogy a kisebbség erőszakoskodik, jobb ez mintha a többség a törvényt ellen akar kormányozni és az alkotmányosságot galád uton kijátszani.

Nagy tetszés a baloldalon.

Beszédé végén határozati javaslatot nyújt be, melyben az van, hogy mondja ki a Ház, hogy a megválasztandó elnöktől elvárja hogy a Ház szabályait az edigi 30 éves gyakorlat szellemében betartja, annál inkább, mert legujabbban olyan dolgok jutottak köztudomásra, melyekben az alkotmány megtámadása foglaltatik.

Hosszas tetszés, éljenzés a baloldalon.

Kossuth Ferencz után a kormánypárt szerencsétlen vezér szónoka Pulszky Gusztó állott fel szólásra, de egyetlen mondatát nem tudta befejezni, mert az ellenzék folyton közbekiáltott.

Megpróbálta, mildőni egy kis csendet kapott, reflektálni Kossuth szavaira, de erőlködése a gunyos közbekiáltások között elveszett.

Tagadta, hogy Bánffy sértette az egyéni és közsabadságot. (Nagy zaj és tiltakozás.)

Pulszky erre jónak látta leülni s beszédével nem ingerelni az ellenzéket.

Apponyi gróf volt a következő szónok, a ki mély csendben, rendkívüli nagy figyelem között szólalt föl.

Részletesen kimutatta, hogy az ellenzék szeptember óta egy választ kér: Állja-e Bánffy az 1898. első törvény-czikk magyarázatára tett kijelentéseit, vagy se?

Bánffy e kérdés elől mindig kitért s kitér ma is.

A Tisza-lexről (Abczug az ellenzéken.) azt mondja, a javaslat hangsulyozza, hogy ne legyen soha preczedens.

Ki látott olyan védőügyvédet, ugymond, ki gyilkos védenézzel azzal mentené, hogy preczedens gyilkosságra hivatkozik.

Viharos tetszés és taps a baloldalon.

Majd kijelenti, hogy az ilyen alkotmányellenes lépést, hogy a Házból a Llyd klubba visszük az ország sorsa fölötti döntést, semmi szín alatt nem engedik meg.

Zajos taps, abczug Tisza javaslat! Ez valóban a politikai többség forradalma volna az alkotmányos többség ellen.

Viharos taps.

Felszólítja a jobboldalt, vessék latba minden befolyásukat, hogy a **Tisza-lex visszavonassék.** Kossuth Ferencz javaslatát elfogadja és ahhoz pártja is hozzá járul.

Hosszas taps és éljenzés.

Apponyi beszédje alatt lépett a terembe Zichy Jenő gróf. Az ajtó mellett étjenzés hangzott fel.

A baloldalon azt hitték, hogy Bánffyt éljenzi a jobboldal, azért odakiáltották; Nő hát ki éljen? lássuk.

Ekkor előbb lépett Zichy gróf. Egyszerre felzugott az éljen az egész Házban.

Apponyi néhány perczig elhallgatott, mialatt Zichy helyéhez ért, kezét fogott a miniszterekkel és képviselőkkel.

Ezalatt az egész idő alatt taps és éjjenzés hangzott fel.

Appoyi beszéde után a képviselők a terem közepére tódultak.

A jobb és baloldal élénken tanácskozott és hire futott, hogy a **Tisza javaslatot még ma visszavonják.**

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Fötér 18. sz. alatti üzletemet

Január 1-ére már kiadtam.

Hogy a helyiséget nevezett időre átadhassam, a raktáromon még nagy mennyiségben levő *déli gyümölcs-, csmege-, fűszer- és vegyesárukat minden elfogadható árban eladom és ezzel együtt a berendezést is.*

A n. é. közönségnek eddigi szíves partfogásáért köszönetet mondva, bátor vagyok figyelmét e fölötté kedvező bevásárlási forrásra felhívni.

Kiváló tisztelettel

1—3. **Péterffy Mór.**

ELADÓ ALMA.

Gróf Teleki László Gyula

kendi-lónai uradalmában

ELADÓ ALMA található

mm.-ként **10—12** frtért. Megrendelést elfogad az uradalmi tisztartóság u. p.: Kendi-Lóna. 1—3

Gazdák Figyelmébe!
»Erdélyi Gazda«
1899. január 1. től:
hetilap lesz!
Szerkesztő:
Tokaji László, ur. E. G. E. titkára.
Előfizetési ár 1 évre: 6 forint; 1/2 évre: 3 frt; 1/4 évre: 1 frt. 50 kr. Előfizetéseket e leveleig beküldendők.
Szerkesztőség kiadóhivatal:
Kolozsvár, Belkőrepi utca: 11. sz.

Legszebb és legczélszerűbb

Karácsonyi és új évi ajándékok.

Legelegánsabb és legfinomabb

különlegesség — újdonságok, mint férfi fehérneműek, cipő, kalap, esernyő, bot, nyakendő, valódi franczia zsebkendők, sárczipők, harisnyák és keztyűk. 4—6

Minden igen mérsékelt áron nagy választékhan!!!

BITTÓ REZSŐ, Kolozsvárt, Fötér 11 sz.

A hirneves

TEUTSCH-féle BOROK

kaphatók Kolozsvárt eredeti raktári áron

Segesváry és Társai

fötéri fűszerüzletében 1—6

„KEGYELET“

temetkezési intézet

Kolozsvárt, B.-közép u. 10. (a tiszt. Minorita tárház alatt).

Uj hazai felszerelés. Szolid és pontos szolgálat. Legolcsobb árak.

Telefon 402. 401.

(35—50)

Hirdetések.

1721—898

1002. 1—1

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közli, hogy a Kolo svár városi kir. járásbíró 1898 évi Sp. 23. számú végzésével Dobai Antal ügyvéd által képviselt Stein János felperes részére dr. Maniu Cassius alperes ellen 186 forint 50 kr. követelés s járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán, alperestől folyó évi augusztus hó 4 napján felül lefoglalt 610 frtra becsült ingóságokra a Kolozsvár városi kir. járásbíró V. I. 867. — 1898 számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a felülfoglaltatott követelése erejéig is, — amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Kolozsvárt, — Széchenyitér 7. számú házában leendő megtartásra határidőül 1899 évi január hó 2. napján d. e. 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt bútork, könyvek, ruhaneműk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőknek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Végre kötelesek a bérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §. értelmében azon követelési összeget, melyre törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdése előtt alulírt kiküldöttnek szóval vagy írásban bejelenteni.

A törvényes határidő hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kolozsvárt, 1898 évi december hó 14. napján.

Lichtenstein József,
kir. bír. végrehajtó.

Szépírásu fiatal ember, vagy nőtlen mérnök-segéd,

ki tagosító-mérnöki irodán még dolgozott, nagyon szépen tud kihuzni, szépen rajzolni, Ronda-írásban jártas, állandó alkalmazására

azonnali belépésre sürgősen

kerestetik.

Ajánlatokat igény megjelölésével Lőr
Szász-Nádas (Kis-üküllő megye.)

Sebestyén József,
mérnök.

1009. 1—2

Keletindiai áruk

nagy választékban Kolozsvárt az Angol királynő szálloda
1. számú szobájában kaphatók.

Gazdag választék keletindiai eredeti szövetek és szőnyegek, kézi munka, keleti díszmű-árak, karácsonyi ajándéknak kiválóan alkalmas különféle dísz tárgyak. Indiai ingek, mellények stb.

Bronz tárgyak nagy választékban. Kelet műparának csodás ritkaságai és szépségei láthatók reggeltől estig.

Megemlítésre méltó, hogy e cégnek Európa minden nagyobb városában van üzlete 36 helyen, u. m. Budapest, Bécs, Berlin, Páris, London, Kairo stb.

Az árucikkek 8 napig tart.

Pohoomall testvérek
kairói nagy üzletéből.

998. 3—3

Eladó ház!

Belkirály-utca 4. szám alatt.

Értekezhetni a tulajdonossal.

991. 2—3.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebb, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat

Többszörösen kitüntetve.

Fő és vidéki városokban több mint 6000 magán és nyilvános épületeket rendezett be.

AJÁNLJA MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legszolidabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák,

vizkagylók, Clozetek, fürdők, öntöző-csapok

berendezésére.

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetésére,
(Kolozsvárt, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

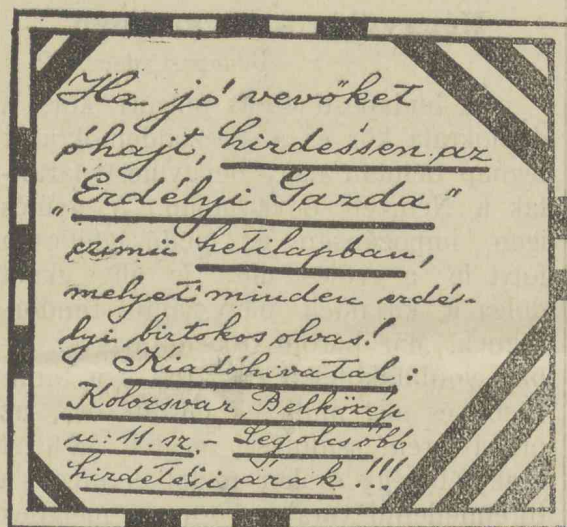
HOL LEHET olcsó húst kapni!?

Unio és Páris utca sarkán

BUTYKA FERENCZNÉL.

Egy kiló marha-hus — — — — 36 kr.
Egy kiló sertés-hus — — — — 56 kr.
Egy kiló borjú-hus — — — — 30—60 kr.

996. (2—3)

1004. 1—10

Elsőrendű áruk!

Gyors kiszolgálás!

JENEY LAJOS

Báró Bánffy-házban.

Ajánlja a karácsonyi és újévi idényre dusan berendezett
FÜSZER, CSEMEGE, BOR,
ÁSVÁNYVIZ, DÉLIGYÜMÖCS, TEA,
RUM,
mindennemű conservek, halak és különféle
sajtok kereskedését.

Nagy választék: karácsonyfa díszek, tea sütemények,
finom cukorkák és Chokoládé alátalban, meglepő szépek,
legolcsóbb árak mellett kaphatók. 1000. 2—2.

OLCSÓ

TÜZIFA

Egeres állomáson!

Szép száraz bükk-dorongfa kocsinként 10000 klgmra
35 forint.

Szép száraz cserhasábfá kocsinként 10000 klgm.
40 forint.

Szép száraz tölgyhasábfá kocsinként 10000 klgm.
36 forint.

Az árak helyt Egeres állomáson értekezők.

Vasuti fuvardíj Eger sról Kolozsvárra 6 frt 50 kr.

Megrendelésnek kéremnek

HOFFMANN SAMU

Egeres, czimra.

1001. 1—1

ZSOLNAY

legújabb szebbnél-szebb gyártmányai

megérkeztek és láthatók

FISCHER VILMOS

porcellán-, majolika-, üveg- és lámpa-üzletében

Főter (Gróf Teleki Domokos ház)

hol

karácsonyi- és újévi ajándékok

nagy választékban

legolcsóbb árban kaphatók.

998 (2—3)

MAGYAR ZONGORA GYÁR!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy zongora raktáromat Kolozsvárt is berendeztem és megnyitottam. A **ZONGORÁK** minden alkatrésze gyáramban készül; s épen azért azoknak úgy művészeti értéke, mint készítésének szoliditására kiváló gondot fordított.

Kolomban felhívom a közönség figyelmét aluminium hur-kerettel készült és keresztbe hurozott zongoráimra, melyre nézve egyedül szabadalmaztás vagyok.

Zongoráim jószágáért és tartósságáért kezességet válllok és biztosítom a közönséget, hogy zongoráim a külföldi gyártmányokkal szemben kiállják a versenyt, sőt az új találmány által hangszépség tekintetében azokat felül is mulják.

Áraim a hangszerek jószágához és tartósságához képest igen jutányosak.

Képes árjegyzék rendelkezésre áll!

Raktáram Kolozsvárt

Unio-utca 12. sz. a. l. emeleten van.

Ha sikerül a n. é. közönség bizalmát ezen új magyar iparág iránt fölkeltenem, fáradozásom és áldozatkészségem bőven kárpótolva leendő.

Mély tisztelettel

Thék Endre,
budapesti zongora-gyáros.

788. 14—16.

Mit vegyünk ajándéku?

EGY CSALÁDI

SINGER VARRÓ-GÉPET

Bernáth E. Sándornál,

annál is inkább, mert az okvetlen szükséges minden háztartásnál, és örökös darab is. — Nagy raktárom van mindenféle u. m. Singer, Wehler, Wilson, Minerva, a melyik előre és hátra is egyformán dolgozik. Titania, Medium, Howe, Cindor, kis és nagy karikahajós, kötő és himzőgép, a melynek az ára 4 frt és sokkal előnyösebb a géphimzésnél. Ugyanízen kaphatók nálam minden egyes varrógép és kerékpárreszek angoltűk, olajok stb. havi kis részletbeni fizetés ellenében, úgy a helybeliek, mint a vidéken lakó t. vevőközönségnek. Áruiért őt évig jótállók és meg nem felelés esetén, azonnal kieserélem.

Állami szolgálatban levők azonkívül 5% árkedvezményben is részesülnek az árjegyzéki áraimból.

A javításokat gyorsan és olcsón elkészítem!
Becses partfogásukat kéri

Bernáth E. Sándor,

954 5—12

varrógép és kerékpárkereskedő, Kolozsvárt (vashidnál).

Hoff János maláta kivonat készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János

maláta egészség itala.

Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell és gyomor-bántalmaknál, nemkülönbön a lábbadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.

Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 375 kr.

Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségű sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészségét.

Böger, Bécs Hofmühlgasse.

Hoff János

sűrített maláta kivonata.

Tüdő-bajoknál, gégehurtnál, ugyint idült köhögésnél; főleg a gyermek k légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. — Ize nagyon kellemes.

Egy üveg ára 1 frt. Öt üveg bérmentve 5 frt.

Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2/3 zacskó maláta kivonat mell-cukorkát.

Fischer G. őrnagy N-Várad.

Hoff János

maláta egészségi csokoládéja.

Gyengeségnél, vörsegyénység-nél, idegességnél, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.

Egy csomag ára 1 frt.

Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkornál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.

Dr. Nicolai orvos, Triebel.

Hoff János

maláta-kivonat mell-cukorkái.

Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utólrhetlen hatású. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszőszerinti mennyiségben lehet használni.

Egy doboz ára 10 kr., — egy zacskó 30 kr.

Csodálatos volt maláta-kivonat mell-cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen.

Zedlitz Neukirch lovag, Waldenburg.

Czukorkái feleségem köhögésén és a thmatikus bántalmaia kitűnően segítenek.

Busch plébános, Weischütz.

Raktár Kolozsváron: Dr. Hntz Gy., Bogsch L., Széky M., Biró János, Tanács József gyógyszer-táraiban; Burger Fr. droguazletében; Segesváry és társai, Gerzely F., Tihanyi A., ifj. Pere Istv., Pap Kristóf csemege és fűszerkereskedéseiben.

Magyarországi kizárólagos főraktár: Török József gyógyszer-tára Budapest, Király-utca 12.

916. 5—10

Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.